

Voor meer info over
veilig werken, kijk op
www.agroarbo.nl

Een (bijna-)ongeval

Tips en vuistregels voor de toolboxmeeting

De cumelasector is een professionele sector en daarbij horen veilige werkomstandigheden. Het is ook een sector waarin wordt gewerkt met veel en ook groot materieel. Dit brengt risico's met zich mee die kunnen uitmonden in een (bijna-)ongeval. Voorkomen blijft beter dan genezen en zowel werkgever als werknemer heeft de verplichting om zich in te spannen om ongevallen te voorkomen.

WAT IS EEN BIJNA-ONGEVAL?

Een bijna-ongeval is een gebeurtenis die uiteindelijk niet goed afloopt. Een situatie waarbij de zweetdruppels op je rug staan en een opmerking als "Daar kom ik goed weg" of "Dat ging maar net goed" passend is. Het verschil tussen een bijna-ongeval en een ongeval is soms een fractie van een seconde of minder dan een centimeter. De volgende keer is dat verschil er misschien niet meer. Dan vind je je collega op de grond en kan je werkgever de familie gaan inlichten.

VOORKOMEN VAN BIJNA-ONGEVALLLEN

- Vermijd onveilige situaties en onveilige handelingen.
- Zorg voor goed onderhoud van machines.

- Zorg voor een goede instructie aan de medewerkers.
- Denk na voor je iets doet, gebruik je gezonde verstand.
- Los problemen onmiddellijk op.
- Werk samen en draag ook zorg voor elkaar.

WAT DOE JE MET EEN BIJNA-ONGEVAL?

Om een (ernstig) ongeval te voorkomen, is het de plicht van alle medewerkers om een bijna-ongeval, een onveilige situatie of gevaarlijk handelen te melden. Als je een bijna-ongeval of gevaarlijke situatie niet meldt, ben je eigenlijk zelf onveilig bezig. Je neemt bewust het risico dat er met jou of je collega iets kan gebeuren wat had kunnen worden voorkomen als je het had gemeld.

- Negeer de onveilige situatie niet, de volgende keer is het misschien geen bijna-ongeval meer.
- Achterhaal de oorzaak.
- Los het indien mogelijk ter plekke op.
- Als dit niet gaat, waarschuw dan je collega's voor de situatie.
- Meld het bijna-ongeval of de onveilige situatie direct bij je leidinggevende.
- Laat als leidinggevende weten wat je hebt gedaan om de situatie op te lossen.

GEVAARLIJKE SITUATIES

Gevaarlijke situaties komen in elk bedrijf voor. Regelmatig zijn het zelfs situaties die al vaker zijn voorgekomen. We weten heel goed met welke gevaren we dagelijks worden geconfronteerd en welke situaties we moeten vermijden. En toch is het dagelijks weer raak.

Een voorbeeld: iemand loopt onder een last door die met een kraan omhoog wordt gehesen. Het komt regelmatig voor dat een staalstrop of ander hijs- en takelmaterieel breekt. De last kan dan naar beneden vallen. Een situatie die gemakkelijk te vermijden is, alleen moet je dan vaak even omlopen.

WAT DOE JE WANNEER ER TOCH EEN ONGEVAL GEBEURT?

Ondanks alle voorzorgsmaatregelen en oplettendheid kan er toch een ongeval gebeuren. Soms spelen er bij een ongeval meerdere factoren een rol zonder dat iemand daar direct invloed op heeft kunnen uitoefenen. En niet iedereen krijgt een waarschuwing of herkansing.

- Denk eerst aan je eigen veiligheid.
- Breng indien mogelijk ook collega's in veiligheid of waarschuw hen.
- Bel 112, leg duidelijk uit wat de situatie is en waar je je bevindt en blijf aan de lijn.
- Waarschuw een aanwezige EHBO'er of bhv'er en de leidinggevende.
- Verplaats het slachtoffer niet, tenzij er gevaar blijft dreigen en je niet anders kunt.
- Blijf bij het slachtoffer, laat het niet alleen. Ook wanneer iemand buiten bewust zijn is, is het belangrijk om tegen hem of haar te blijven praten. Dit stelt hen gerust.
- Bescherm het slachtoffer tegen onderkoeling.
- Zorg dat iemand de hulpverleners opvangt en maak de route vrij.
- Houd toeschouwers op afstand, richt je voor honderd procent op het slachtoffer.
- Wijs geen schuldige aan, dat is nu niet het belangrijkste.

HET ONGEVALLENONDERZOEK

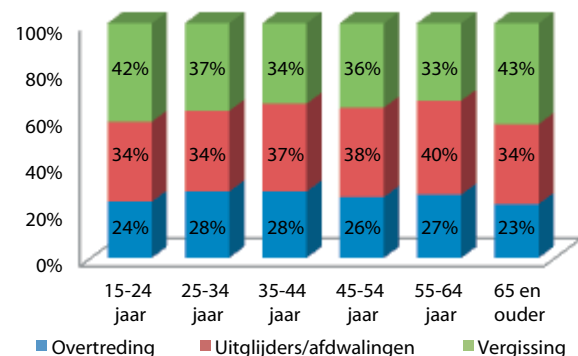
Het doel van een ongevallenonderzoek is herhaling voorkomen. Het is daarom belangrijk dat er goed onderzoek plaatsvindt en dat iedereen meewerkt. Een ongeval met lichamelijk letsel, ziekenhuisopname of dodelijke afloop dient te worden gemeld bij de inspectie SZW. Die kan besluiten een onderzoek in te stellen en dat betekent dat je als getuige kunt worden gehoord.

- Vertel altijd de waarheid, laat geen feiten weg en verdraai de situatie niet.
- Maak voor jezelf aantekeningen
- Waar bevond je je toen het ongeval gebeurde en wat was je aan het doen?
- Welk materieel was er bij het ongeval betrokken?
- Waar bevond het slachtoffer zich en waar was hij of zij mee bezig?
- Wat gebeurde er volgens jou op het moment van het ongeval?
- Soms dient de situatie intact te blijven gedurende het onderzoek. Bereid je hierop voor.

Aantal dodelijke slachtoffers arbeidsongevallen in Nederland

Jaar	Aantal dodelijke slachtoffers
2014	n.n.b.
2013	74
2012	60
2011	61
2010	76

Type menselijke fout per leeftijdscategorie in de periode 2007-2009 en 2012.

ER ZIJN MEER SLACHTOFFERS

Naast het slachtoffer zijn er bij ongevallen meer betrokkenen. Jij, je partner, collega's, je medewerkers en ook de familie en vrienden van het slachtoffer.

- Soms zien collega's het ongeval gebeuren. Zij hebben geen letsel, maar zijn wel slachtoffer door wat ze hebben gezien. Geef ook hen de ruimte om hun verhaal te doen.
- Schakel via 0900-0901 slachtofferhulp in voor alle slachtoffers die daar behoefte aan hebben.
- Gun jezelf en anderen de tijd voor verwerking. Verwerking laat zich niet opjagen.
- Voel je je somber of maak je je zorgen over anderen, geef dit aan bij de huisarts.
- Ook een bijna-ongeval kan veel impact op iemand hebben, dus negeer dat niet.
- Meld bij de bedrijvenadviseur van CUMELA Nederland dat er een ongeval heeft plaatsgevonden. Wij kunnen je helpen met vragen, een luisterend oor bieden of je in contact brengen met collega's.

TEKST: Ans Ploegmakers
Teamleider bedrijvenadviseurs